

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou ve věci

žalobce: **Z. P.**
zastoupen Mgr. Jiřím Mikundou, advokátem
sídlem 742 21 Kopřivnice, Štefánikova 244/18a

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem 150 00 Praha 5, Křížová 25

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 12. 2024, ve věci invalidního důchodu
takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 17. 12. 2024, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci k rukám jeho zástupce, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku na nákladech řízení částku 36 196,90 Kč.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, jímž žalovaná zcela změnila rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 15. 1. 2024, č. j. X tak, že v souladu s ustanovením § 56 odst. 1 písm. e) a Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

§ 41 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, se invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, vyplácený od 31. 5. 2023 ve výši invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně, od 14. 2. 2025 stanoví ve výši 8 710 Kč.

2. Žalobce nesouhlasil s napadeným rozhodnutím, neboť bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného zdravotního stavu, žalovaná zjištěné skutečnosti nesprávně vyhodnotila po skutkové i právní stránce. Nedostatečné zjištění zdravotního stavu spatřuje žalobce v tom, že ani po opakované žádosti neabsolvoval osobní pohovor s lékařem, který posudek o invaliditě vydal. V prvotním rozhodnutí žalované nebyla absence tohoto vyšetření komentována vůbec. V nyní napadeném rozhodnutí se uvádí, že pokud je k dispozici dostatek lékařských zpráv, osobní vyšetření se neprovádí. Tento názor žalované je dle žalobce nesprávný. Zákon podle názoru žalobce považuje osobní vyšetření za základ. Pouze v odůvodněných případech umožňuje od osobního vyšetření upustit. Jestliže sám opakovaně vyšetření navrhuje, předpokládá, že posouzení, zda osobní vyšetření je či není nutné bude předcházet nějaký myšlenkový proces s odůvodněným a přezkoumatelným výsledkem. Žalovaná si ovšem možnost v odůvodněných případech osobní vyšetření neprovádět, navzdory výslovnému znění zákona, vyložila jako pravidlo, kterým se není nutné dále zabývat. Další chybu ve zjišťování zdravotního stavu spatřuje žalobce v nedostatečném zohlednění souvisejících zdravotních postižení. V prvotním rozhodnutí se výslovně zmiňuje prodělaná dislokovaná tříštivá zlomenina bérce pravé dolní končetiny s tím, že jde o postižení trvalé. Toto postižení stále trvá a v průběhu námitkového řízení doložil lékařské zprávy, které to nejen potvrzují, ale dokonce konstatují zhoršení, např. zpráva Chirurgie Ch. s. r. o. z 5. 12. 2023. Žalovaná v napadeném rozhodnutí toto zdravotní postižení konstatuje, nijak je však nehodnotí. Jelikož je to významná změna oproti původnímu rozhodnutí, očekával by žalobce zdůvodnění, proč to, co bylo dříve konstatováno jako trvalé zdravotní omezení s důsledky zvýšení poklesu pracovní schopnosti, najednou podle žalované nemá význam. Úplně stejně je tomu při (ne)hodnocení jeho dalšího zdravotního postižení spočívajícího v prodělaní cévní mozkové příhody nebo vysokého krevního tlaku. I toto žalovaná v napadeném rozhodnutí zmiňuje, ovšem zda je vzala do úvahy při vydání rozhodnutí a jak je hodnotí, to z napadeného rozhodnutí zřejmé není. V neposlední řadě žalobce zmínil také pravidelnou medikaci, kterou užívá. Její rozsah se podává už z dosavadních lékařských zpráv a znovu je zmíněn v aktuální zprávě MUDr. R. Jen dopoledne užívá šest různých léků, po jejichž užití zažívá dramatický útlum trvající několik hodin. Mezi léky jsou také diuretika, na toaletu musím cca, co půl hodiny. Medikace mu zvyšuje riziko dny, bere tedy léky i na dnu. Nedovede si představit, který potenciální zaměstnavatel by toto všem toleroval. Rozhodnutí žalované považuje v tomto bodu za nepřezkoumatelné. Na rozdíl od žalované má za to, že zde podmínky pro zvýšení základní výměry poklesu výdělečné schopnosti o 10 % ve smyslu ustanovení 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 359/2009 Sb. stále jsou. Žalobce nesouhlasil ani s hodnocením výsledků bicyklové spirometrie. Tento test musel být ukončen po cca 4 minutách pro jeho fyzické vyčerpání. Co jiného by mělo být dokladem podstatně sníženého výkonu. Sama žalovaná konstatuje nízkou výkonnost 4,8METs. Ani posudkový lékař ani žalovaná však neprovedla zatřídění výsledků bicyklové spirometrie podle tabulky uvedené v čl. IX. část A) bodu 6 přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Namísto terminologie vyhlášky, tedy zda jde o výkon snížený ve smyslu bodu 6b) nebo podstatně snížený podle bodu 6c) se omezila na termín „nízká výkonnost“, který však vyhláška nezná. Stejně tak není patrné, jaké jsou objektivní hodnoty pro posouzení výkonu sníženého, resp. podstatně sníženého, aby bylo možné naměřené hodnoty s těmito

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

porovnat. Namísto toho hovoří žalovaná o tom, že při bicyklové spirometrii nebyla prokázána ischemie myokardu, což je ovšem kritérium, se kterým vyhláška vůbec nepočítá. Závěr žalované o zařídění do čl. IX. část A) bodu 6b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009Sb. je tak nepřezkoumatelný. Závěrem žalobce poukázal na rozpor mezi prvním a druhým posudkem na základě, kterého žalovaná rozhodla. V prvním posudku ze dne 31. 7. 2023 MUDr. P. v závěru, těsně před posudkovým závěrem uvádí. „*Jde o invaliditu druhého stupně, datum vzniku stanoveno kardiologickým (asi vyšetřením) ze dne 31. 5. 2023, platnost posudku bez omezení kontrolou s ohl. na věk a doložený zdravotní stav.*“ To žalobce chápe tak, že jeho zdravotní stav je neměnný a následná kontrola nemůže na závěru o druhém stupni invalidity čehokoliv změnit. Absolvoval další vyšetření, z jejichž výsledků se podává, že je jeho zdravotní stav horší, a když už ne horší, pak přinejmenším nikoliv lepší. Přesto žalovaná, resp. posudkový lékař svůj závěr, který se jevil být neměnný, bez zjevného důvodu opouští a rozhoduje pouze o prvním stupni invalidity. Žalobce se domníval, že správným postupem by bylo zařadit jeho zdravotní postižení podle čl. IX. část A) bodu 6c) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., a zvýšit jej o 10 % podle ustanovení § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 359/2009 Sb.

3. Žalovaná v písemném vyjádření odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a závěry posudku vypracovaného Institutem posuzování zdravotního stavu. Žalovaná navrhlá provést důkaz posudkem příslušné posudkové komise MPSV ČR.
4. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
5. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 7. 6. 2023 požádal žalobce o invalidní důchod. Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnutím ze dne 15. 1. 2024, č. j. X přiznala žalobci invalidní důchod od 31. 5. 2023 pro invaliditu II. stupně. Podkladem rozhodnutí žalované byl posudek OSSZ Nový Jičín ze dne 31. 7. 2023, dle jehož závěru je žalobce podle ustanovení § 39 odst. 1 a § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. uznán od 31. 5. 2023 invalidním pro invaliditu druhého stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho pracovní schopnost poklesla o 50 %. Posuzující lékařka hodnotila v kapitole IX, odd. A, položce 6b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které stanovila míru poklesu pracovní schopnosti 40 %. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti dále zvýšila o 10 % na celkových 50 %.
6. Proti uvedenému rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce námitky, o nichž žalovaná rozhodla žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 17. 12. 2024, č. j. X tak, že v souladu s ustanovením § 56 odst. 1 písm. e) a § 41 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, se invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, vyplácený ode 31. 5. 2023 ve výši invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně, od 14. 2. 2025 stanoví ve výši 8 710 Kč. Žalovaná vycházela z posudku lékařky Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 27. 9. 2024. Podle posudkového závěru rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stanovila postižení srdce, jmenovitě funkční postižení po proběhlé disekci aorty. Pokles pracovní schopnosti hodnotila podle kapitoly IX, oddílu A a položky 6b), kde z procentního rozpětí 25-40 % zvolila 40 % pokles i s přihlédnutím k dalšímu postižení zdravotního stavu a profesi a již tento základní pokles dále neměnila. Posuzující lékařka uvedla, že pokud by měl být uznán vyšší pokles pracovní

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

schopnosti, bylo by hodnoceno také podle kapitoly IX., oddílu A, ale dále podle položky 6c), kde je procentní rozpětí 50-60 %. Podle této položky se hodnotí stavy, kdy je zjištěn podstatně snížený výkon při bicyklové ergometrii, vada je pouze částečně korigovaná. Pro hodnocení podle této položky nejsou dle posuzující lékařky splněna kritéria, disekce aorty byla operačně korigována a pokles při bicyklové ergometrii není podstatně snížený. Na snížení má nemalý vliv obezita. Nelze proto dle posuzující lékařky hodnotit ani vyšším procentním poklesem. Posuzující lékařka dospěla k závěru, že k datu napadeného rozhodnutí zjištěný dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobce odpovídal I. stupni invalidity a je schopen po vzniku invalidity I. stupně vykonávat výdělečnou činnost jen s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti jen v podstatně menším rozsahu a intenzitě.

7. Z posudku Posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 12. 9. 2025, který si zdejší soud vyžádal v tomto řízení, bylo zjištěno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu II. stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb., nešlo o invaliditu III. stupně § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 50 %, nedosahoval však více než 69 %. Předsedkyní posudkové komise byla MUDr. M. K., další lékařkou MUDr. T. J. s odborností interní lékařství a tajemnicí Mgr. P.L. Žalobce byl jednání posudkové komise přítomen. Posudek obsahuje výčet podkladů, z nichž posudková komise vycházela, zjištění ze stěžejních lékařských nálezů a při jednání posudkové komise, diagnostický souhrn a posudkové hodnocení. V posudkovém zhodnocení posudková komise konstatovala, že se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je stav po operaci pro disekci vzestupné části aorty. Zdravotní postižení dle posudkové komise odpovídá kapitole IX - postižení srdce a oběhové soustavy, oddílu B - postižení cév, položce 7, písm. b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kdy z rozmezí 40-60 % stanovila střední hodnotu 50 % s přihlédnutím k ostatním zdravotním postižením, zejména poúrazovému stavu pravé dolní končetiny. Posudková komise hodnotila odlišně proti lékaři Institutu posuzování zdravotního stavu a ČSSZ dle položky 7, neboť se jednalo o disekci aorty, nikoliv o aneurysma aorty (viz pol. 6), schopnost fyzické zátěže je snížena. Dále hodnotila posudková komise odlišně proti lékaři Institutu posuzování zdravotního stavu v námitkovém řízení, neboť zohlednila nejen omezenou schopnost zátěže po složité operaci aorty, ale také poúrazové postižení pravé dolní končetiny, které schopnost fyzické zátěže dále snižuje (zejména pro stání a chůzi) a zlepšení nelze očekávat. Posudková komise dále uvedla, že kardiologickými vyšetřeními včetně echokardiografie a Holterově monitorování srdeční akce byl prokázán uspokojivý stav, nedochází k arytmiím, není prokázáno srdeční selhávání. Ergometrické vyšetření prokázalo lehké snížení výkonu při obvyklém tělesném zatížení, nebyly zjištěny známky nedokrevnosti myokardu. Žalobce při hmotnosti 146 kg dosáhl zátěže 200W. Test byl ukončen pro subjektivní maximum – bez stenokardií, bez výboje, arytmií 0, tlaková reakce v normě. Po operačním zákroku došlo k téměř úplné korekci vady. Funkce levé srdeční komory není snížena, nejsou prokázány poruchy srdečního rytmu, krevní tlak je při terapii stabilizován, orgánová dysfunkce nezjištěna. Warfarinizace je doživotní. Je snížena celková výkonnost zejména ve spojení s poúrazovým postižením pravé dolní končetiny. Dle posudkové komise z posudkového hlediska není žalobce schopen práce fyzicky náročné, se zvedáním a přenášením těžkých břemen,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

s nutností dlouhého stání a chůze, chůze po nerovném terénu, po žebřících, v nepříznivých klimatických podmínkách – v horkých provozech, v riziku úrazu (pro nebezpečí krvácení při trvalé warfarinizaci). Je schopen lehčí fyzické zátěže s uvedenými omezeními. Není schopen pracovat jako správce budov s nutností fyzicky provádět elektrikářské práce a opravy zařízení plynových kotlen, vedení plynu, topení a rozvodů vody. Je schopen pracovat s využitím kvalifikace a praxe s uvedeným fyzickým omezením. Posudková komise uzavřela, že se u žalobce jedná o invaliditu II. stupně, s datem vzniku 31. 5. 2023 (rané dohojení pooperačního stavu), s platností trvale – bez kontrol.

8. Podle ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
9. Podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně.
10. Podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) téhož zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně.
11. Krajský soud dále považuje za nutné zdůraznit, že posudkové lékařství je specializované medicínské odvětví a podřazení zjištěného postižení zdravotního stavu pod příslušnou položku vyhlášky pro posuzování invalidity může provést pouze odborník z této oblasti. Jeho činnost nemůže nahradit soud, ale ani lékař s jinou specializací, který nemá odborné předpoklady pro hodnocení zdravotního stavu podle vyhlášky o posuzování invalidity. Je rovněž třeba zmínit, že pokles pracovní schopnosti se posuzuje vzhledem k profesi (viz rozsudek NSS č. j. 5 Ads 37/2003 – 92).
12. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy komise vyhodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, včetně případného navýšení podle § 3 této vyhlášky.
13. Jak bylo uvedeno výše, správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise je úplný a přesvědčivý (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 13/2003 – 54), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena.
14. Soud konstatuje, že stěžejní otázkou bylo posouzení zdravotního stavu žalobce. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav žalobce ve vztahu k určení invalidity a jejího stupně Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR svými posudkovými komisemi, jak plyne z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Tato komise je oprávněna nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobce, ale též k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o invaliditě, jejím vzniku, trvání a zániku. Z tohoto důvodu byl vypracován shora citovaný odborný lékařský posudek posudkovou komisí MPSV ČR v Ostravě. Posudková komise podala posudek v řádném složení stanoveném v § 16b zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

Posudek byl vypracován s náležitostmi uvedenými v § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb., na základě zdravotní dokumentace žalobce. Soud považuje posudek Posudkové komise MPSV ČR v Ostravě za úplný a přesvědčivý. Soud neměl důvod zpochybnit závěry posudkové komise, že u žalobce šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 50 % k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí a žalobce tak byl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů a šlo od 31. 5. 2023 o invaliditu II. stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) téhož zákona. Posudek PK MPSV ČR v Ostravě byl tedy stěžejním důkazem, jak výše uvedeno, splňujícím požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti a krajský soud z tohoto posudku vycházel.

15. Soud proto v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. přezkoumávané rozhodnutí žalované zrušil pro vady řízení, které spatřuje v nesprávně zjištěném skutkovém stavu a vrací věc správnímu orgánu k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s.
16. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a žalované byla uložena povinnost zaplatit žalobci k rukám jeho zástupce na nákladech řízení částku 36 196,90 Kč. Náklady řízení sestávají z nákladů právního zastoupení, a to z odměny za pět úkonů právní služby po 4 620 Kč (dle § 7, § 9 odst. 5, § 11 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „advokátní tarif“, a to za první poradu s klientem včetně přípravy a převzetí zastoupení, písemné podání ve věci samé - sepis žaloby, účast u jednání posudkové komise dne 12. 6. 2025 a 12. 9. 2025 a účast u ústního jednání před soudem dne 14. 10. 2025), tj. 23 100 Kč. Dále sestávají z pěti režijních paušálů po 450 Kč k uvedeným úkonům právní služby dle § 13 odst. 4 téže vyhlášky, tj. 2 250 Kč. Dále sestávají z náhrady za ztrátu času v souvislosti s cestami na jednání konané u PK MPSV ČR v Ostravě dne 12. 6. 2025 a dne 12. 9. 2025 a na jednání konané u Krajského soudu v Ostravě dne 14. 10. 2025 dle § 14 odst. 3 advokátního tarifu v rozsahu celkem 12 půlhodin po 150 Kč (3 x 4 půlhodiny), tj. 1 800 Kč. Dále sestávají z náhrady jízdného ve výši 2 764,80 Kč (za použití motorového vozidla zn. Ford Mustang, r. z. X, při ujetí 270 km na trase 3 x Kopřivnice - Ostrava a zpět, při spotřebě paliva 12,4 l benzínu 95, ceně paliva dle vyhlášky č. 475/2024 Sb. 35,80 Kč/l a paušální náhradě 5,80 Kč/km). Advokát je plátcem DPH, tudíž mu náleží rovněž částka odpovídající DPH ve výši 21 %, tj. 6 282,10 Kč (21 % z 29 914,80 Kč).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

Ostrava dne 14. 10. 2025

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.